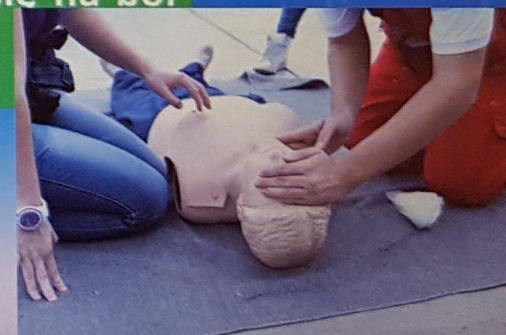

Zanim zaczniesz ratować

Podchodząc do poszkodowanego, należy ocenić, czy miejsce, w którym się znajduje, jest bezpieczne (główna zasada mówi, że bezpieczeństwo ratownika jest zawsze najważniejsze). Również ze względów bezpieczeństwa podchodź do leżącej ofiary od strony głowy.

1. Sprawdź jego reakcję. Zapytaj: „co się stało?”.
2. Sprawdź, czy język, wydzieliny lub jakieś ciało obce nie blokują dróg oddechowych ofiary. Jeśli drogi oddechowe nie są drożne, oczyść je. Delikatnie odchyl jej głowę do tyłu – często ten ruch przywraca normalny oddech.
3. Czy ranny oddycha, czy ma tętno, czy krwawi? Gdy ofiara ma poważne obrażenia szyi lub pleców, nie wolno jej przenosić – chyba że ratujemy ją przed pożarem, wybuchem itp.
4. Dopilnuj, by ranny leżał i był spokojny. Okryj go kocami lub płaszczami, by nie tracił ciepła.
5. Uspokój ofiarę i sam zachowaj spokój. To pozwoli rannemu opanować strach, dzięki czemu nie wpadnie w panikę.
6. Nie dawaj nic do picia osobie nieprzytomnej lub półprzytomnej, jak też osobie skarżącej się na ból brzucha (obrażenia narządów wewnętrznych).

Zranienia

Każda rana powoduje ból, krwawienie i możliwość zakażenia. Każdą ranę pozostawiamy w stanie, w jakim ją zastaliśmy, przykrywając jedynie możliwie szybko jałowym materiałem opatrunkowym. W czasie opatrywania ranny powinien leżeć lub co najmniej siedzieć. Rany nie wolno dotykać ani przemywać (wyjątek stanowią oparzenia termiczne i chemiczne). Nie należy usuwać ciał obcych tkwiących w ranie, gdyż zapobiegają krwawieniu. W przypadku ugryzienia przez zwierzę istnieje bardzo duże zagrożenie zakażeniem, szczególnie wścieklizną. Jeśli to możliwe, dorośli powinni schwytać zwierzę i przekazać do przebadania. Ranę należy przemyć mydłem (które działa zabójczo na wirus wścieklizny) i obficie wyptukać.

Krwotok zewnętrzny

Objawy są dobrze widoczne w postaci wypływającej krwi.

Przystępując do udzielania pomocy:

- uciskamy miejsce krwawienia, przykładając jałowy opatrunek bezpośrednio na krwawiącą ranę i mocując go np. bandażem,
- gdy opatrunek przekrwawia się, nakładamy na niego nowy opatrunek uciskowy,
- unosimy krwawiącą kończynę,
- w przypadku dalszego krwawienia stosujemy ucisk na tętnicę doprowadzającą krew do uszkodzonej części ciała.

Przy krwawieniu z nosa:

- posadź poszkodowanego i pochyl jego głowę do przodu,
- połóż zimny opatrunek na kark i nos, w celu obkurczenia naczyń krwionośnych,
- pamiętaj, że nie wolno łykać krwi, gdyż zbierająca się w żołądku krew może w krótkim czasie wywołać wymioty,
- nie zatykaj nozdrzy w nadziei zatamowania krwi

Zatrucia

Większość trucizn wywołuje objawy, mogące występować za równo w przypadku zatruc, jak i innych schorzeń

- mdłości, wymioty, biegunkę, bóle brzucha,
- bóle głowy, zaburzenia świadomości,
- zaburzenia oddechu, objawy wstrząsu, zmiany tętna,
- zmiany psychiczne.

Często przy rozpoznaniu rodzaju zatruc pomoc może obejrzeć najbliższego otoczenia zatrutego.

Przystępując do udzielania pomocy:

- zabezpieczamy zatrutego przed dalszym działaniem trucizny, np. wynosząc go z pomieszczenia, w którym wydzielał się czad,
- natychmiast sprawdzamy podstawowe czynności życiowe,
- w przypadku zachowania samoistnego oddychania kładziemy poszkodowanego na boku,
- zabezpieczamy przedmioty, które mogą służyć w ustaleniu rodzaju trucizny.

Złamania kości

Typowymi objawami złamania są:

- 1) bolesność i obrzęk,
- 2) ograniczenie ruchów lub niezdolność do ich wykonywania, przybieranie pozycji oszczędzającej siły,
- 3) nieprawidłowe ustawienie lub nieprawidłowa ruchomość,
- 4) w przypadku złamania otwartego również jedna lub kilka ran krwawiących, a w ranie mogą być widoczne fragmenty kości.

Czynności ratujące:

- miejsce złamania staraj się jak najmniej ruszać, tylko w zakresie założenia opatrunku i usztywnienia,
- złamanie otwarte nakrywamy jałowym opatrunkiem,
- unieruchamiamy złamaną kość wraz z sąsiadującymi stawami,
- nie podajemy poszkodowanemu nic do picia i jedzenia, nie zezwalamy na palenie.

Oparzenia

Przy oparzeniach zabrania się stosowania środków domowych i maści. Oparzenia są uszkodzeniami skóry i leżących pod nią tkanek, mogą mieć jednak wpływ na cały organizm. Rozmiar uszkodzeń zależy od temperatury działającego czynnika, rodzaju i czasu działania.

Gdy chcemy pomóc poparzonemu:

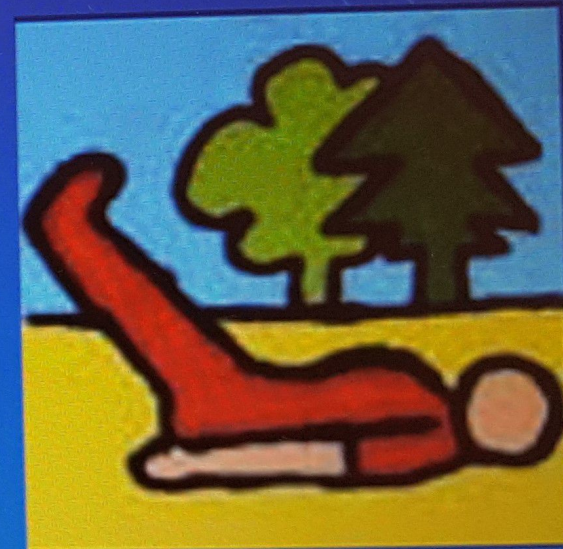
- usuwamy źródło działania wysokiej temperatury poprzez gaszenie wodą lub gaśnicą albo wyprowadzamy poszkodowanego z zagrożonego pomieszczenia,
- gasimy odzież i udrażniamy drogi oddechowe,
- nie zrywamy ubrania, które przykleiło się do skóry, ale ostrożnie ściągamy pozostałą odzież,
- miejsce oparzenia polewamy wodą lub zanurzamy w naczyniu z zimną wodą tak długo, póki ból nie ustąpi (co najmniej 15 – 20 minut),
- zakładamy jałowy opatrunek, najlepiej specjalny pakiet oparzeniowy (akwazele),
- w przypadku dużych powierzchni oparzenia unikamy wychładzania, schładzamy tylko wilgotnymi chustami,
- w celu uzupełnienia dużej utraty płynu oparzony popija łykami chłodną wodę – rezygnujemy z niej w razie zaburzenia świadomości, oparzeń twarzy, uszkodzeń przewodu pokarmowego i mdłości,
- w przypadku oparzeń twarzy nie stosuje się suchych opatrunków,
- ze względu na szybko pojawiający się obrzęk zdejmujemy pierścionki, obrączki, krawat.

Przy oparzeniach słonecznych polewanie wodą nie daje wymiernego efektu – oparzony powinien zostać skierowany do lekarza

Omdlenie

Jest to krótkotrwała utrata przytomności na skutek nagłego, chwilowego niedoboru tlenu w mózgu. Niebezpieczeństwo grożące w razie omdlenia, to możliwość doznania urazów przy upadku. Samo omdlenie jest wprawdzie błahą przypadłością, lecz może się powtarzać w krótkim czasie. Z tego powodu osobę omdlałą należy wyprowadzić na świeże powietrze, położyć i unieść jej nogi do góry

Jeśli użądli kogoś owad:

- spróbuj usunąć dokładnie żądło,
- zrób zimny okład, np. z mokrej gazy,
- gdyby owad użądlił w język, należy wziąć do ust kostkę lodu
- gdyby poza bólem spowodowanym użądleniem pojawiły się inne objawy złego samopoczucia – trzeba koniecznie wezwać szybko lekarza.

Porażenie prądem

Porażonego trzeba ratować natychmiast. Przede wszystkim musisz wyłączyć urządzenie spod napięcia, np. wyjąć wtyczkę z gniazdka wtyczkowego, wykręcić bezpieczniki albo wyłączyć automatyczny bezpiecznik.

Jeżeli porażony stracił przytomność :

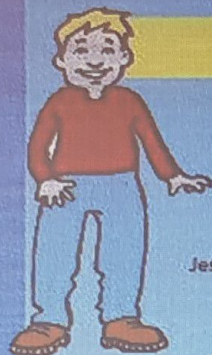
- to przy braku możliwości ocucenia trzeba zastosować sztuczne oddychanie;
- przy zatrzymaniu akcji serca zaś masaż serca.

Czynności te powinni wykonywać dorośli. Przed wyłączeniem urządzenia spod napięcia nie wolno dotykać porażonego, gdyż samemu można ulec porażeniu. Jeżeli mamy trudności z wyłączeniem prądu, można poszkodowanego odciągnąć za pomocą suchego kija lub stojąc na suchej desce (odizolowanie od ziemi), pociągnąć go za odzież. W każdym przypadku należy natychmiast wezwać lekarza, ponieważ nawet, gdy porażony jest przytomny, jego zdrowie może być poważnie zagrożone.

Czas na zabawę !!!!

Dobre rady Adama i Ani

W gospodarstwie jest wiele różnych maszyn. To dzięki nim praca rolnika jest łatwiejsza, na przykład podczas żniw.

Te maszyny są bardzo przydatne, ale mogą być niezwykle niebezpieczne. Nie zbliżaj się do nich, nawet gdy są wyłączone. Oto kilka informacji, które pomogą Ci uniknąć zagrożeń.

Niektóre części maszyn mogą wydawać się intrygujące. Jeśli podejdziesz zbyt blisko i zahaczysz o maszynę, poruszając się części mogą chwycić Twoje ubranie, rękę albo nogę.

To może skończyć się bardzo poważnym wypadkiem!

Nigdy nie wsiadaj na przyczepę lub ciągnik – możesz spaść i zrobić sobie krzywdę!

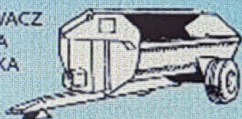

Kamienie wyrzucane spod kół maszyn podczas ich jazdy oraz ruchome części maszyn mogą Cię zranić.

Zabawa w wykreślanie

1) Oto maszyny i pojazdy, które można spotkać w gospodarstwie:

PRASA = KOSIARKA
 KOMBAJN = OPRYSKIWACZ
 TRAKTOR = PRZYCZEPA
 SIEWNIK = CIĘŻARÓWKA
 PŁUG

Czy potrafisz wykreślić nazwy tych maszyn i pojazdów w ramce obok? Wyrazy mogą być zapisane w górę, w dół, od tyłu, w przód, ukośnie. **Jeden z wyrazów występuje dwa razy.** Czy wiesz który?

P	Y	R	O	T	K	A	R	T	I	A	Z
R	N	W	H	C	O	A	G	R	K	Y	C
A	W	G	K	S	S	A	Z	N	O	Z	A
S	I	U	R	I	S	K	I	W	M	C	W
A	Z	E	A	E	P	W	Y	C	B	Z	I
I	E	P	G	W	O	O	N	T	A	A	K
N	T	I	L	N	D	R	W	A	J	Z	S
J	R	K	P	I	R	A	I	A	N	B	Y
A	A	R	R	K	L	Z	C	O	E	N	R
B	K	L	D	N	U	Ę	W	G	R	Ł	P
M	H	C	O	A	C	I	R	K	P	B	O
O	O	A	P	F	Z	C	Y	Z	R	P	C
K	C	B	A	P	Z	A	S	Y	Z	R	Z
A	I	R	Ł	K	O	S	I	Ā	R	K	A

2) Teraz nowe zadanie: połącz kreskami opisy zagrożeń z maszynami, które je powodują.

kosiarka rotacyjna

opryskiwacz

przyczepa

siewnik

kombajn

prasa

traktor

Rozpyła chemikalia, które osiadają na skórze i mogą dostać się do oczu i nosa.

Można zostać uderzonym przez przypadkowo wyrzucane kamienie, znajdujące się na polu.

Można zostać przygniecionym przez tylną ramę lub przypadkowo staczającą się belę siana.

Przejażdżka na zaczepach, błotnikach czy pomostach może skończyć się niebezpiecznym upadkiem.

Ten pojazd może Cię przejechać, ponieważ kierowca podczas pracy może Cię nie zauważyć.

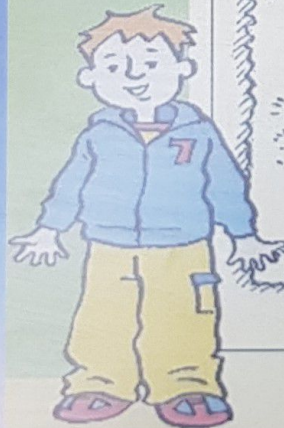
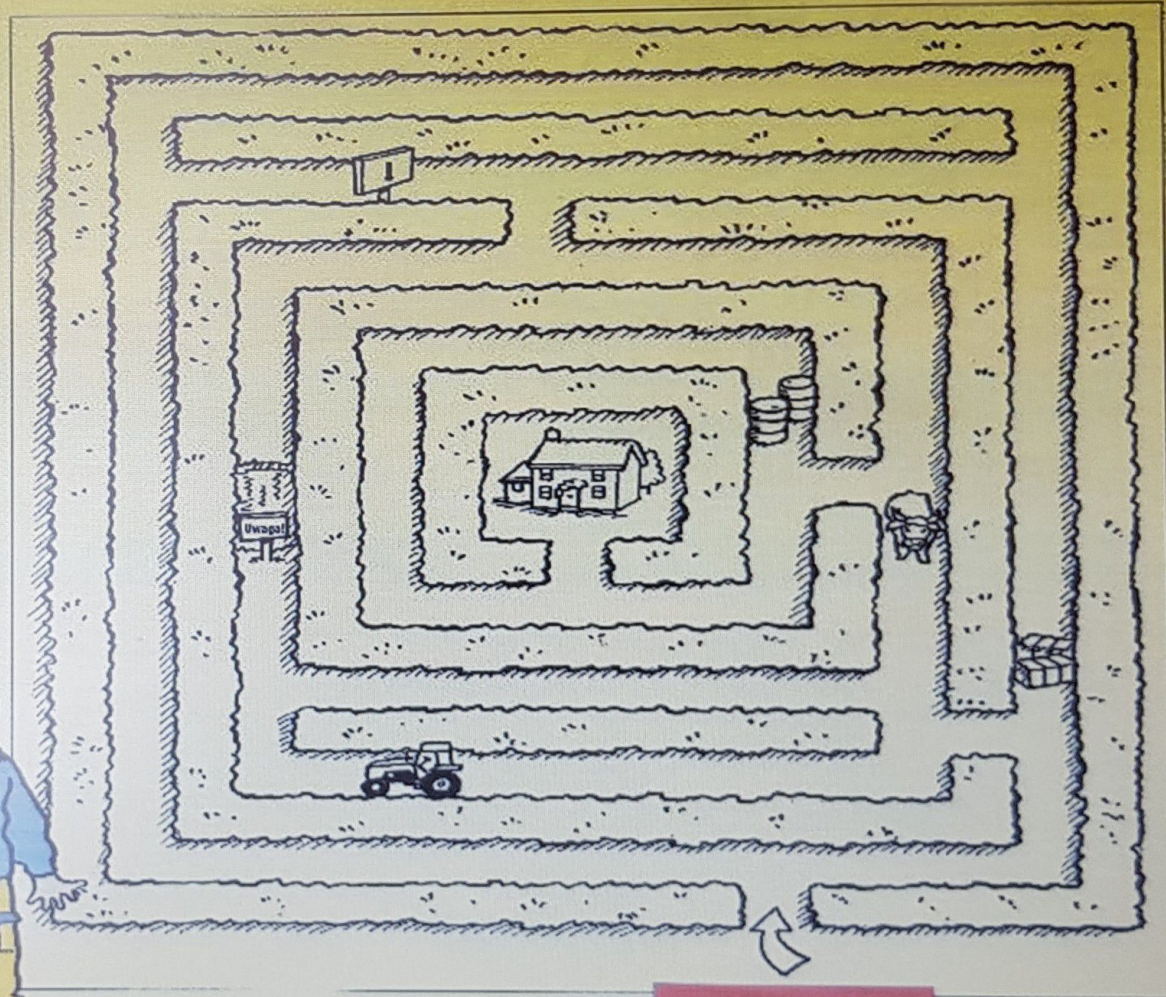
BĄDŹ BEZPIECZNY W GOSPODARSTWIE

Labirynt

Tylko jedna ścieżka zaprowadzi Cię do domu.
Czy potrafisz ominąć niebezpieczeństwa?

Zaznacz kredką swoją drogę.

WEJŚCIE

Postaraj się nie zgubić!

$2 \times 15 - 20 =$

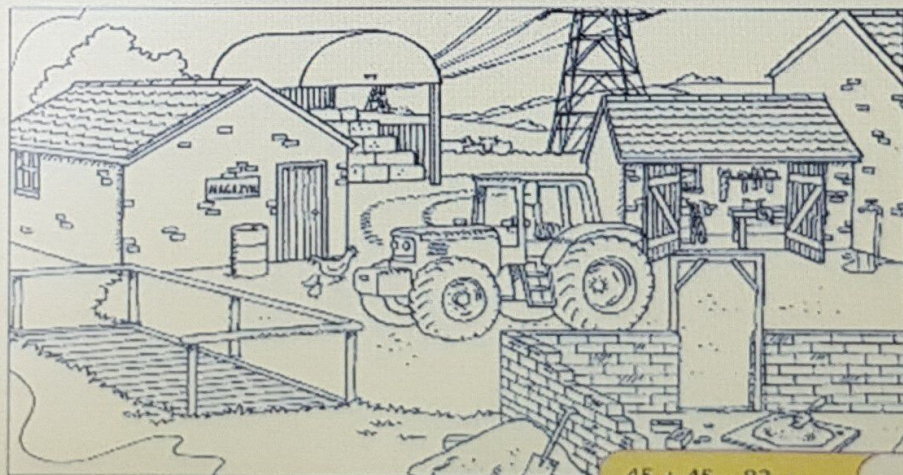
Zwracaj uwagę na znaki!

Kiedy chodzisz po gospodarstwie, możesz zauważyć różne znaki na drzwiach lub na ścianach budynków oraz na maszynach. Niektóre z nich to znaki ostrzegawcze, które mówią nam o zagrożeniach. Na przykład w pobliżu wiaty z sianem może znajdować się znak ostrzegający przed zagrożeniem pożarem.

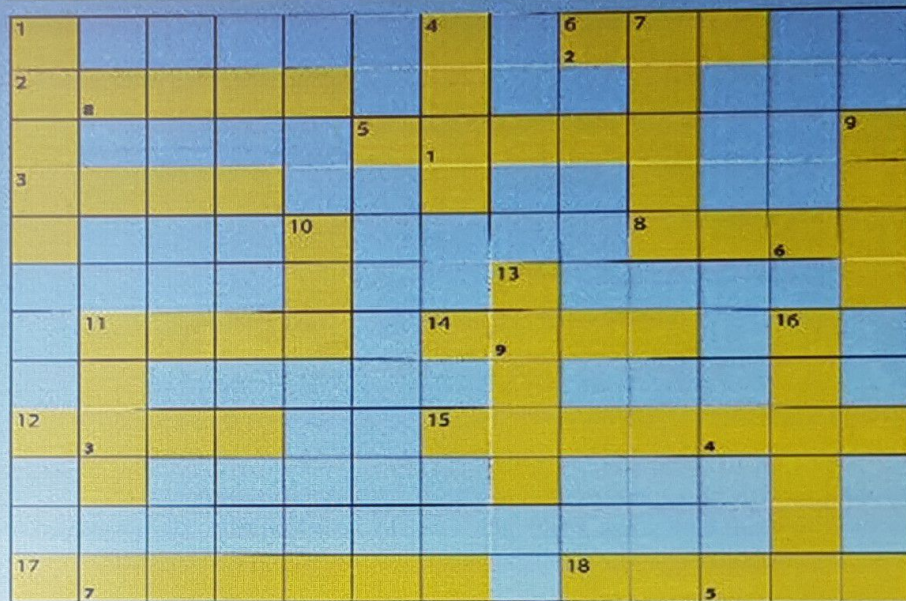
Połącz znak z jego opisem oraz miejscem, w którym powinien być umieszczony. Dla ułatwienia pierwsze połączenie zrobiliśmy za Ciebie.

Opis znaku	Miejsce umieszczenia
 a. Uwaga - niebezpieczeństwo	I. magazyn środków chemicznych
 b. nie dotykać - urządzenie elektryczne	II. stodoła
 c. uwaga - materiały łatwopalne	III. przy kranie na podwórzu
 d. uwaga - substancje toksyczne	IV. pod przewodami elektrycznymi
 e. załóż kask ochronny	V. w pobliżu budynków w trakcie budowy
 f. załóż okulary ochronne	VI. w warsztacie
 g. woda niezdalna do picia	VII. w pobliżu szamba

Narysuj w odpowiednich miejscach na obrazku znaki, takie jak widzisz w żółtej ramce. Pokoloruj obrazek.

Rozwiąż krzyżówkę

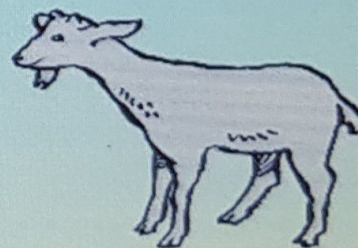

Poziomo

2. Zboże dla konia
3. Musisz ręce, jeżeli dotykałeś zwierząt
5. Muczy i daje mleko
6. Łata koło nosa
8. Zwierzęta dające wełnę
11. Najlepszy przyjaciel człowieka
12. Bezpieczne miejsce dla dzieci w gospodarstwie – ogrodzony zabaw
14. Dawniej rolnicy ścinałi nią trawę
15. Pojazd rolniczy, niezbędny w gospodarstwie
17. Budynek służący do przechowywania np. słomy
18. Nicostrożnie użyty wywoła pożar

Pionowo

1. Pieje o świcie
4. Znoszą jajka
7. Skoszona i wysuszona trawa
9. Nie mląsto
10. Rośnie wolno, płonie szybko
11. Na nim rośnie zboże
13. Siódłane przed jazdą
16. Głośno kwiczą i chrumkają

Litery z pól ponumerowanych dodatkowo 1-9 (lewy dolny róg) utworzą hasło krzyżówki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	

Jakie zwierzęta możesz spotkać w gospodarstwie?

Czy potrafisz uporządkować literki i ułożyć z nich nazwy sześciu zwierząt, które można spotkać na wsi? Wpisz nazwy w ramki.

rokwy

lewiśn

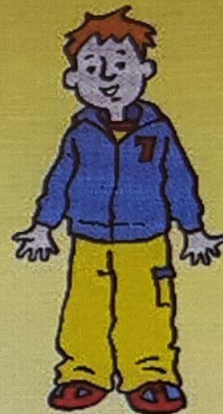
czurkęta

cewo

lokne

sigę

kyzo

Na wsi można spotkać także inne zwierzęta. Czy potrafisz je wymienić? Wpisz, jak się nazywają lub narysuj je w ramce poniżej.

Sklep z warzywami i owocami

Czworo przyjaciół, których już poznałeś, chce zrobić zakupy w warzywniaku. Czy pomożesz im obliczyć ceny?

1) Ile kg jabłek można kupić za 7,50 zł?

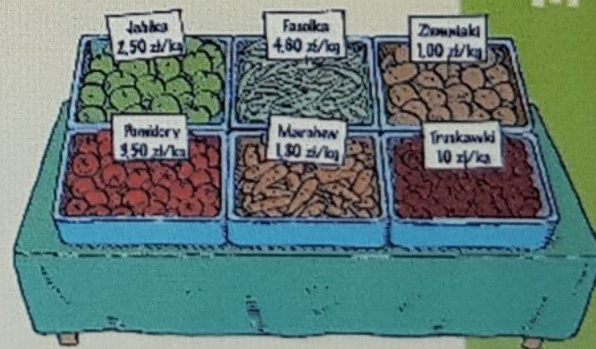
2) Ile będą kosztowały 2 kg fasolki?

3) Ile zapłacisz za 1/2 kg ziemniaków?

4) Ile kg pomidorów kupisz za 14 zł?

5) Czy za 3 zł kupisz 2 kg marchewek?

6) Ile będzie kosztowało 5 kg truskawek?

Półowa z 6 =

BĄDZ BEZPIECZNY W GOSPODARSTWIE

Dziękuję za uwagę.

Zapraszam na stronę:

www.bhpwrolnictwie.pl

